

Olsztyn, 10.10.2024 r.

Zn. spr.: ZS.6004.3.2021

Podsumowanie

zgodnie z art. 55 ust. 3 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowiska. (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227)

A) Uzasadnienie wyboru właściwego wariantu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ciechanów

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- ustawie z dnia 17 maja 1989 r. „Prawo geodezyjne i kartograficzne”;
- ustawie z dnia 31 grudnia 1996 r. o ochronie znaków granicznych;
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowiska;
- ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 7 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną, gatunków wymagających ustalenia stref ochrony oraz gatunków objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów;
- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej;
- instrukcji urządzania lasu z 2011 r.,
- zasadach hodowli lasu z 2011 r.,
- instrukcji ochrony lasu z 2011 r.,
- instrukcji ochrony przeciwpożarowej z 2019 r.,
- wytycznymi KZP i NTG.

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:

- optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
- dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);

b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;

c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;

b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;

c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu;

d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;

e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:

➤ określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,

➤ określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,

➤ określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych.

f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych.

Najważniejszymi ustaleniami były:

➤ podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);

➤ przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;

➤ przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;

Dane powyższe zostały określone w oparciu o wyniki wykonanych prac glebowo-siedliskowych.

- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP;
- ustaleń NTG.

Rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić realizację czterech ustawowych celów gospodarki leśnej.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych. Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych. W planie uwzględniono również postanowienia zatwierdzonych PZO.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiona wersja *Planu* zawiera wszelkie aspekty mające wpływ na gospodarkę leśną i możliwe do zastosowania rozwiązania. Jest wypadkową, najbardziej uwzględniającą realia, spośród rozwiązań alternatywnych.

B) Uzasadnienie zgodnie z art. 42 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku

i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Prace nad sporządzeniem Planu przebiegały w sposób następujący:

25.02.2021 r. - została podana do publicznej wiadomości (na stronach internetowych BIB RDLP w Olsztynie) informacja o: przystąpieniu do opracowania projektu planu urządzenia, wraz z podaniem terminu posiedzenia Komisji Założeń Planu.

14.04.2021 r. - odbyła się Komisja Założeń Planu. W jej wyniku zostały ustalone założenia do prac przygotowawczych do planu oraz dokonano wstępnej specyfikacji warunków zamówienia.

Protokół z ustaleniami KZP został udostępniony na stronach RDLP w Olsztynie oraz w BIP.

24.05.2021 r. - do właściwych organów został wystosowany wniosek o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

➤ RDOŚ w Warszawie **dokonał uzgodnienia** – pismo nr WOOS-III.411.192.2021.JD z dnia 14.07.2021 r.

➤ PWIS w Warszawie **stwierdził, że działania zaplanowane w planie urządzenia lasu nie zaliczają się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** w związku z powyższym organ nie znajduje podstawy prawnej do wydania stanowiska w przedmiotowej sprawie – pismo nr ZS.7040.242.2021 BS z dnia 01.07.2021

Powyższe uzgodnienia zostały opublikowane na stronach BIP RDLP w Olsztynie.

Po KZP oraz uszczegółowieniu prognozy przez właściwe organy przystąpiono do procedury wyłonienia wykonawcy, w ramach postępowania o zamówienie publiczne.

16.12.2021 r. - została zawarta umowa nr ZS.271.1.2.2021 dotycząca opracowania projektu planu urządzenia lasu. Fakt zawarcia umowy został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

14.03.2024 r. - odbyła się Narada Techniczno-Gospodarcza; przedstawiane w czasie obrad głosy uczestników rozpatrywane były na bieżąco podczas narady. Protokół z obrad został upubliczniony i na stronach RDLP.

30.04.2024 r. - została przekazana dokumentacja oraz wniosek o wydanie opinii w sprawie projektu planu urządzenia lasu.

- PWIS w Warszawie **stwierdził, że przedstawiony plan urządzenia lasu nie wyznacza ram dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko**— pismo ZS.7040.44.2024.AS z dnia 22.05.2024 r.
- RDOŚ w Warszawie stwierdził, **że ustalenia projektu planu urządzenia lasu nie mają negatywnego wpływu na ochronę przyrody oraz na formy ochrony przyrody** znajdujące się na terenie nadleśnictwa - pismo nr WOOS-III.410.224.2024.JD.2 z dnia 11.06.2024 r.

28.05.2024 r. - w lokalnej prasie i na stronach RDLP podano komunikat o wyłożeniu projektu planu urządzenia, projektu Programu Ochrony Przyrody oraz prognozy oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Ciechanów do wglądu.

Należy także nadmienić, że na stronie internetowej RDLP w Olsztynie zamieszczono informację dotyczącą procedury składania uwag i wniosków, jakie można było składać podczas tworzenia planu urządzenia lasu.

W dniu 18.12.2023 r. w siedzibie Nadleśnictwa Ciechanów godzinach popołudniowych miało miejsce spotkanie lokalną społecznością na którym przedstawiciele Nadleśnictwa oraz RDLP w Olsztynie szeroko omówili zasady sporządzania planu urządzenia lasu w tym także planu cięć na najbliższe 10 lecie oraz uwarunkowania prawne, społeczne i ekonomiczne prowadzenia gospodarki leśnej.

Dyrektor RDLP w Olsztynie, zgodnie z §125 pkt.7 Instrukcji Urządzania Lasu, postanowił nie zwoływać posiedzenia Komisji Projektu Planu.

C) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko – wszystkie przyjęte rozwiązania powodują, iż plan urządzenia lasu nie wykazuje negatywnego wpływu na środowisko, co potwierdza wykonana prognoza.

D) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji Planu – do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu proponuje się wykorzystanie systemu kontroli istniejącego w Lasach Państwowych:

- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP – prowadzi kontrole instytucjonalne.
- Wydziały merytoryczne RDLP – wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.
- Nadleśnictwo – realizacja zadań planu urządzenia lasu kontrolowana jest wewnętrznie w każdym leśnictwie, przez kierownictwo jednostki.
- Po zakończonym dziesięcioleciu wykonywana jest ocena porównująca realizację zadań określonych w planie ze stanem początkowym.

W ramach przeprowadzanych kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębny w odniesieniu do propozycji zawartych w Planie (np. pozostawienie pasów ochronnych, biogrup),
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębny i przedrębny w drzewostanach co, do których podano w Prognozie zalecane terminy zabiegów,
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych.

E) Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko - nie prowadzono

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

Reasumując:

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ciechanów został wykonany zgodnie z przepisami prawnymi oraz zasadami zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przyjęte rozwiązania godzą potrzeby gospodarcze, ochrony środowiska i społeczne, a ich ocena, dokonana przez ustawowe instytucje, jest pozytywna. Projekt ten akceptuję i przedstawiam do zatwierdzenia przez Ministra Środowiska.

DYREKTOR

Wojciech Matuszak
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki
Leśnej
/podpisano elektronicznie/